

Збогом јулу кажемо уз вруће време и недостатак влаге у земљишту

Автор(и):

Дата: 30.07.2021 Брой: 7/2021

Početak jula agrometeorološki uslovi bili su određeni vrućim vremenom sa izuzetno visokim maksimalnim temperaturama, koje su na pojedinim mestima dostizale 39-40°C, što je negativno uticalo na cvetanje i oplodnju povrtarskih kultura (paradajz, paprika, krastavci, tikvice, itd.), kao i na plodnost polena kod suncokreta i ranih hibrida kukuruza.

Nakon visokih temperatura u prvim danima meseca, došlo je do značajne promene agrometeoroloških uslova. Tokom većeg dela prve dekade jula uslovi su bili određeni nestabilnim vremenom i prosečnim dnevnim temperaturama bliskim klimatskim normama. U ovom periodu zabeležene su značajne padavine, koje su ometale žetvu pšenice, posebno u severoistočnoj Bugarskoj, gde su iznadnormalne junske padavine (Ruse –

137 l/m², Razgrad – 128 l/m², Silistra - 179 l/m², Dobrič – 137 l/m², Šabla – 150 l/m²) izazvale zalivanje i, na pojedinim mestima, plavljenje useva pšenice.

Tokom prve dekade jula, vegetacija jarih useva u većem delu zemlje, sa izuzetkom krajnjih zapadnih i južnih regiona, odvijala se pod uslovima dobrih i vrlo dobrih rezervi vlage u zemljištu u sloju od 50 i 100 cm – preko 80% poljskog vodnog kapaciteta. Kod kukuruza, u zavisnosti od ranosti, primećeni su različiti fenofaze: formiranje listova, metličanje, cvetanje metlice i pojavljivanje svile kod ranijih hibrida. Kod suncokreta – faza masovnog cvetanja, kod pamuka – nicanje pupoljaka, kod pasulja i soje – formiranje mahuna.

Krajem meseca, agrometeorološki uslovi će biti određeni suvim, toplim i, na kraju perioda, vrućim vremenom. Razvoj poljoprivrednih useva na većini obradivih površina odviјаće se u uslovima produbljivanja deficita vlage u zemljištu. Padavine koje su pale tokom druge dekade jula bile su lokalnog karaktera. Na pojedinim mestima u severozapadnim regionima dostigle su i premašile mesečne norme (Vraca - 56 l/m², Montana - 100 l/m², Dragoman - 73 l/m²) i poplavile poljoprivredne površine. U većem delu južne Bugarske, padavine nisu imale ekonomski značaj, a rezerve vlage u zemljištu u sloju od 50 i 100 cm bile su neobično niske za prvu polovinu leta – na pojedinim mestima ispod 50% poljskog vodnog kapaciteta (Kjustendil, Sandanski, Ljubimec, Sliven). Tokom treće dekade jula, deficit vlage u zemljištu na većini obradivih površina zahtevaće primenu povećanih norma navodnjavanja za jare useve, koji se nalaze u reproduktivnim fazama razvoja i imaju povećane zahteve prema vlažnosti zemljišta.

Tokom perioda, odviјаće se punjenje zrna kod suncokreta. Kod kukuruza će se primećivati različite faze – od cvetanja i pojavljivanja svile kod kasnih hibrida do faze mlečne zrelosti (Plovdiv, Pazardžik, Silistra) kod ranih hibrida kukuruza. Kod stočnog graška, odviјаće se faza zrenja. Krajem jula, primećuje se faza cvetanja kod pamuka.

Krajem jula, u uslovima povećanog rizika od požara, biće završena žetva pšenice. Do sada, prinosi pšenice dobijeni na agrometeorološkim stanicama NIMH-a veći su nego prošle godine: 550 kg/jutru na agrometeorološkoj stanici Dolni Čiflik, 667 kg/jutru u Karnobatu i preko 750 kg/jutru u General Toševu.

Meteorološki uslovi tokom treće dekade jula ograničiće razvoj brojnih gljivičnih oboljenja, sa izuzetkom pepelnice na voćnim drvetima, povrtarskim kulturama i vinovoj lozi.

Tokom treće dekade jula, kod voćnih kultura ne treba potcenjivati suzbijanje druge generacije voćnih moljaca, a kod vinove loze i povrtarskih kultura – suzbijanje pepelnice i grinja. Posebno su kod vinove loze opasne gusenice druge generacije evropskog grozdanog moljca.

Tokom perioda, tretmane za zaštitu bilja treba sprovoditi u hladnijim satima dana proizvodima koji imaju odgovarajući prethodni period do žetve, u skladu sa periodom zrenja useva.

Izvor: NIMH